pachtovného. Téměř ve všech pachtovních smlouvách po válce u nás sjednaných, vyjadřuje se pachtovné v obilí, jež si majitel vyhrazuje ku dodání in natura, nebo požaduje na penězích obnos, rovnající se ceně onoho obilí. Cena se pak většinou řídí podle záznamů na plodinových bursách, nebo se béře za základ místní trhová cena, nejčastěji v hospodářských družstvech. Obilní monopol však vyřadil obilí z volného tuzemského trhu. Jen obilní společnost smí obilí kupovati a prodávati. Společnost určuje proto výkupní a prodejní cenu obilí, kteréžto ceny, jako úředně stanovené, zaznamenává ku př. pražská plodinová bursa ve svém úředním listu s poznámkou (»bez obchodu«). Vyskytly se pochybnosti, mohou-li býti vůbec tyto úřední ceny základem pro počítání pachtovného a když — tedy které z nich, výkupní či prodejní. Vládní nařízení o úpravě obchodu s obilím nemá o tom žádného ustanovení, ač by to poměry vyžadovaly, zejména také, když i vládní nařízení o úpravě pachtovného z minulého roku (č. 164/33) béře při výpočtu za základ ceny obilí na plodinových bursách. Tuto mezeru nutno proto v praksi překlenouti výkladem, který by nejlépe vyhovoval duchu a tendenci celého monopolního nařízení. Tedy asi podle těchto typických případů:

a) je-li umluveno pachtovné v obilí in natura, bude pachtýř podle monopolního nařízení oprávněn a podle pachtovní smlouvy povinen skutečně obilí majiteli dodati;

b) má-li se platiti cena za určité množství obilí podle záznamů na plodinových bursách, vypočte se tato cena podle úředně stanovené základní výkupní ceny (tedy nikoliv prodejní!) — parita Praha — s příslušným monopolním příplatkem dle smluvené doby splatnosti; srážky podle nakládacích stanic se v tomto případě neodečítají;

c) je-li pachtovné určeno cenou obilí jinde než na plodinové burse, pak nutno vzíti za základ cenu úředně stanovenou pro tu kterou nakládací stanici onoho směrodatného místa, s připočtením příslušného měsíčního příplatku. Úředně stanovené výkupní ceny, uváděné v kursovním lístku bursovním nutno tedy považovati za ceny, rovnající se dříve znamenaným, volně se tvořícím bursovním cenám. Monopolní ceny výkupní s náležitým ohledem na měsíční příplatky a srážky podle nakládacích stanic (uveřejněny v Úředním listě) jsou podkladem pro výpočet pachtovného všude tam, kde se ve smlouvách pachtovních mluví o cenách na plodinové burse. To vyplývá také z tohoto úsudku: Prodejní cena může se nyní týkati pouze obilní společnosti, která jediná smí obilí prodávati za tyto prodejní ceny; pro propachtovatele pak jest směrodatná cena výkupní, za kterou by on jedině mohl společnosti prodati obilí, kdyby obdržel pacht in natura. Námitka, že za nynějšího stavu věci vlastně nejsou ceny obilí na burse znamenány, když není obilí předmětem volného obchodu, dobře neobstojí, uváží-li se, že dekretované ceny obilí jsou také přece ceny a jsou-li v kursovním listě uváděny, pak jsou to skutečně nynější, na plodinových bursách znamenané ceny obilí.

Jinak zůstávají pachtovní smlouvy obilním monopolem celkem nedotčeny. Nové smlouvy ovšem bude třeba stylisovati již s ohledem na monopolní předpisy. Ačkoliv se shora uvedené směrnice a výklad nařízení neopírají o žádná ustanovení v nařízení přesně vyjádřená, přece jest jimi ratio legis, myslím, přijatelně vystižena, zejména se zřetelem na účelnost a ustálené zvyklosti při sjednávání pachtovních smluv.

ZE DNE

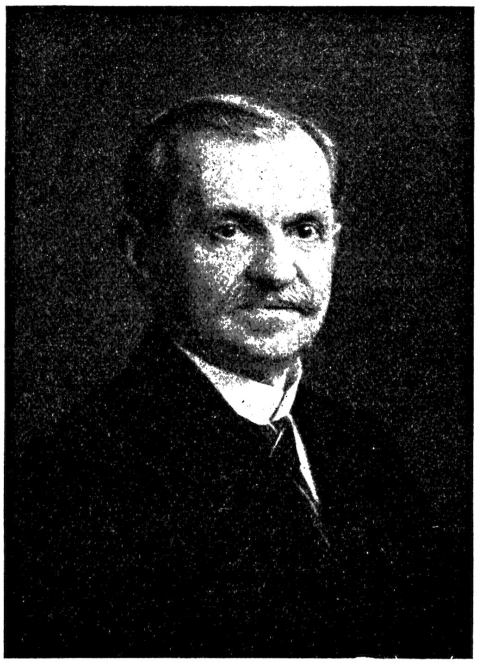

Dne 14. září 1934 zemřel pan Josef Lepšík, notář v Chrudimi. Notář Josef Lepšík narodil se v Potštejně n. Orl. dne 9. března 1857, studia gymnasijní konal na piaristické koleji v Rychnově n. Kn. Po právnických studiích na Karlově universitě v Praze vstoupil do praxe soudní (v r. 1880), ze které však záhy vstoupil na dráhu notářskou (v r. 1884), jako kandidát notářství u notáře Pacáka v Chrudimi, u kterého setrval v praxi až do svého jmenování notářem, kterého se dočkal v roce 1892, kdy nastoupil místo notáře v Dobříši. Tam působil nepřetržitě až do února 1918. Za 25letého působení v Dobříši získal si neomezené důvěry veškerého obyvatelstva soudního okresu. V letech 1912—1913 byl jedním ze zakladatelů a hlavním organisátorem stavebního družstva v Dobříši, jehož zásluhou bylo podstatné oživení stavebního ruchu a zpřístupnění stavebních míst velmi nevhodně úplně ve středu města blokem domů uzavřených. V roce 1918 vrátil se do svého někdejšího působiště do Chrudimě, kde působil až do své smrti a zde rovněž nabyl veliké obliby a neomezené důvěry veškerého obyvatelstva. O jeho oblibě svědčí též imposantní účast příslušníků stavu notářského, soudcovského i advokátního při jeho pohřbu. Od roku 1918 až do roku 1928 byl též členem notářské komory Králové-hradecko-chrudimské.

Josef Roubal, notář ve Zbirohu dne 2. října 1934 zemřel. Týž jmenován byl notářem v Počátkách dne 20. ledna 1918 a přeložen do Zbirohu dne 9. dubna 1927. Zesnulý požíval jako notář na obou svých působištích pro svou milou povahu velké obliby a důvěry své klientely. Notářský stav ztrácí v něm zdatného příslušníka a milého kolegu. Budiž mu zachována vřelá vzpomínka!

Advokátní a notářský řád. Nový advokátní řád předložen byl již meziministerskému jednání a po jeho schválení předložen bude parlamentu. Jinak jest to s novým notářským řádem. I ten měl býti předložen ministerské radě, avšak notářská komora se spolkem československých notářů a se spolkem čsl. kandidátů notářství, podaly k ministerstvu žádost, aby nová úprava notářského řádu, do něhož bylo také již pojato nové ustanovení o záručním fondu, bylo jím ještě zasláno k nahlédnutí a následkem toho s předložením osnovy té ministerské radě se zdrží. Tyto dny intervenovalo předsednictvo Spolku notářů čsl. a spolku kandidátů notářství u pana ministra spravedlnosti, aby svolal ještě jednu anketu k úradě definitivní redakce nové osnovy a přimlouvaly se zároveň zejména za změnu § 244. o soudním komisařství. Pan ministr slíbil, že tak učiní.

Nový poplatkový řád. Denní listy přinesly zprávu, že ministerstvo financí pracuje na novém poplatkovém řádu. Vzhledem